Zbierka súdnych rozhodnutí

UZNESENIE VŠEOBECNÉHO SÚDU (desiata komora)

z 29. apríla 2025* [i]

„Žaloba o neplatnosť – Ochrana osobných údajov – Stanovisko Európskeho výboru pre ochranu údajov k platnému súhlasu v súvislosti s modelmi ‚súhlas alebo platba', ktoré zaviedli veľké online platformy – Článok 64 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2016/679 – Akt, ktorý nie je možné napadnúť žalobou – Neprípustnosť – Zodpovednosť – Ujma – Príčinná súvislosť – Žaloba zjavne bez právneho základu"

Vo veci T-319/24,

Meta Platforms Ireland Ltd, so sídlom v Dubline (Írsko), v zastúpení: H.-G. Kamann, F. Louis, M. Braun, A. Vallery, advokáti, P. Nolan, B. Johnston, D. Breatnach, L. Joyce, solicitors, D. McGrath, E. Egan McGrath, SC, S. Horan a H. Godfrey, barristers,

žalobkyňa,

proti

Európskemu výboru pre ochranu údajov, v zastúpení: I. Vereecken, M. Gufflet, C. Foglia a N. Peris Brines, splnomocnené zástupkyne, za právnej pomoci G. Ryelandt, E. de Lophem, P. Vernet a G. Haumont, advokáti,

žalovanému,

VŠEOBECNÝ SÚD (desiata komora),

v zložení: predsedníčka komory O. Porchia, sudcovia L. Madise (spravodajca) a S. Verschuur,

tajomník: V. Di Bucci,

so zreteľom na písomnú časť konania, najmä na:

– žalobu doručenú do kancelárie Všeobecného súdu 27. júna 2024,

– námietku neprípustnosti vznesenú Európskym výborom pre ochranu údajov samostatným podaním podaným do kancelárie Všeobecného súdu 18. septembra 2024,

– pripomienky žalobkyne k námietke neprípustnosti podané do kancelárie Všeobecného súdu 31. októbra 2024,

* Jazyk konania: angličtina.

– návrhy Rady Európskej únie, Európskeho parlamentu a Chamber of Progress na vstup vedľajšieho účastníka do konania, ktoré podali do kancelárie Všeobecného súdu 19. septembra, 1. októbra, resp. 2. októbra 2024,

vydal toto

Uznesenie

1 Žalobkyňa, spoločnosť Meta Platforms Ireland Ltd, (ďalej len „Meta“), sa na jednej strane svojou žalobou na základe článku 263 ZFEÚ domáha zrušenia stanoviska Európskeho výboru pre ochranu údajov (ďalej len „EDPB“) 8/2024 zo 17. apríla 2024 k platnému súhlasu v súvislosti s modelmi „súhlas alebo platba“, ktoré zaviedli veľké online platformy (ďalej len „napadnuté stanovisko“), a na druhej strane na základe článku 268 ZFEÚ náhrady ujmy, ktorá jej údajne vznikla v dôsledku tohto stanoviska.

Okolnosti predchádzajúce sporu

2 Napadnuté stanovisko prijal EDPB na základe článku 64 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 2016, s. 1), na žiadosť troch dozorných orgánov v oblasti ochrany osobných údajov, a to Datatilsynet (Úrad na ochranu údajov, Nórsko), Autoriteit Persoonsgegevens (Úrad na ochranu údajov, Holandsko) a Hamburgische Beauftragte für Datenschutz und Informationsfreiheit (Komisár pre ochranu údajov a slobodu informácií v Hamburgu, Nemecko). Tieto orgány požiadali o stanovisko k tomu, za akých okolností a za akých podmienok možno postupy uplatňované „veľkými online platformami“, ktoré spočívajú v tom, že používateľom ponúkajú možnosť vybrať si medzi súhlasom so spracúvaním osobných údajov na účely behaviorálnej reklamy na jednej strane a zaplatením poplatku za využívanie služby bez toho, aby sa ich osobné údaje na tieto účely spracúvali, na strane druhej (ďalej len „modely ‚súhlas alebo platba‘“), považovať za postupy spĺňajúce požiadavky platného súhlasu v zmysle nariadenia 2016/679.

3 EDPB v napadnutom stanovisku uvádza zoznam prvkov, ktoré sa majú posudzovať individuálne s cieľom určiť, či by sa prevádzkovateľ v zmysle článku 4 ods. 7 nariadenia 2016/679 mal na účely tohto stanoviska považovať za „veľkú online platformu“, pričom zdôrazňuje, že tento zoznam nie je vyčerpávajúci a že tieto prvky sa neuplatňujú kumulatívne. Medzi tieto prvky patrí skutočnosť, že platforma priťahuje veľký počet dotknutých osôb ako používateľov, postavenie podniku na trhu, počet dotknutých osôb, objem spracúvaných údajov alebo geografický rozsah spracovateľskej činnosti. Spresňuje, že pojem „online platforma“ môže zahŕňať okrem iného „online platformy“, ako sú vymedzené v článku 3 písm. i) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2065 z 19. októbra 2022 o jednotnom trhu s digitálnymi službami a o zmene smernice 2000/31/ES (akt o digitálnych službách) (Ú. v. EÚ L 277, 2022, s. 1), a že „veľkými online platformami“ môžu byť aj prevádzkovatelia z „veľmi veľkých online platforiem“, ako sú vymedzené v článku 33 ods. 1 toho istého nariadenia, alebo „strážcovia prístupu“, ako sú vymedzení v článku 3 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/1925 zo 14. septembra 2022 o súťažeschopných a spravodlivých trhoch digitálneho sektora a o zmene smerníc (EÚ) 2019/1937 a (EÚ) 2020/1828 (nariadenie o digitálnom trhu) (Ú. v. EÚ L 265, 2022, s. 1).

4 Z vecného hľadiska EDPB v napadnutom stanovisku uvádza, že ak sú používatelia požiadaní o súhlas so spracúvaním svojich osobných údajov s cieľom, aby sa im zasielala behaviorálna reklama, tento súhlas, aby bol platný, musí byť získaný v súlade so zásadami a pravidlami stanovenými v nariadení 2016/679. Musí byť najmä slobodný, konkrétny, informovaný a jednoznačný a musí sa týkať spracúvania údajov vykonávaného v súlade so zásadami nevyhnutnosti, primeranosti, obmedzenia účelu, minimalizácie údajov a spravodlivosti. EDPB zdôrazňuje, že súlad s týmito podmienkami musia posúdiť príslušné vnútroštátne dozorné orgány v každom jednotlivom prípade.

5 EDPB sa domnieva, že vo väčšine prípadov nebude možné, aby „veľká online platforma“ v zmysle napadnutého stanoviska plnila požiadavky týkajúce sa platnosti súhlasu, ak sa obmedzí na to, že používateľovi ponúkne „binárnu“ voľbu medzi udelením súhlasu so spracovaním osobných údajov na účely behaviorálnej reklamy a zaplatením poplatku, aby mohol príslušnú službu využívať bez toho, aby dostával behaviorálnu reklamu. Uvádza, že pri vývoji „alternatívnej možnosti“ k verzii služby založenej na behaviorálnej reklame by veľké online platformy mali zvážiť možnosť ponúknuť používateľom „rovnocennú alternatívu“, ktorá nezahŕňa zaplatenie poplatku. Ak sa však rozhodnú prístup k „rovnocennej alternatíve“ spoplatniť, mali by zvážiť aj ponuku ďalšej možnosti, ktorá by bola bezplatná a bez behaviorálnej reklamy, napríklad formou reklamy zahŕňajúcou spracúvanie menšieho množstva (alebo žiadnych) osobných údajov, ako je kontextová reklama, reklama zameraná na témy vybrané používateľom alebo všeobecná reklama. Podľa EDPB bude mať vo väčšine prípadov skutočnosť, či prevádzkovateľ ponúka bezplatnú alternatívu k behaviorálnej reklame, alebo nie, významný vplyv na posúdenie platnosti súhlasu, najmä pokiaľ ide o to, či dotknutá osoba môže súhlas odmietnuť alebo odvolať bez toho, aby utrpela ujmu.

6 V súvislosti s týmto posledným bodom EDPB uvádza najmä to, že je dôležité, aby výška odmeny účtovanej za platenú verziu služby nebola taká, aby dotknutým osobám bránila slobodne sa rozhodnúť a odmietnuť udelenie súhlasu. Zdôrazňuje, že osobné údaje nemožno považovať za tovar, s ktorým možno obchodovať, a že právo na ochranu týchto údajov je právom, ktoré sa uplatňuje na každého, bez ohľadu na úhradu odmeny alebo finančnú situáciu. K ujme by mohlo dôjsť aj vtedy, keď dotknuté osoby, ktoré nedali súhlas, nezaplatia, a preto sú zo služby vylúčené, najmä ak služba zohráva zásadnú úlohu v ich každodennom živote alebo v ich účasti na spoločenskom živote, alebo ak je rozhodujúca pre prístup k profesionálnym sieťam.

7 Okrem toho EDPB poukazuje na to, že je potrebné zohľadniť aj postavenie prevádzkovateľa a jeho právomoc vo vzťahu k dotknutej osobe. Ak v danej situácii existuje jasná nerovnováha medzi prevádzkovateľom a dotknutou osobou, môže sa dotknutá osoba cítiť nútená prijať rozhodnutie, ktoré by inak neprijala. Dodáva, že v prípade modelu „súhlas alebo platba“ by mala mať dotknutá osoba možnosť slobodne si vybrať rôzny účel či účely spracúvania údajov, s ktorými súhlasí, a nie byť povinná súhlasiť so súborom účelov.

8 Napadnuté stanovisko obsahuje aj úvahy o podmienkach, za ktorých možno súhlas, ktorý veľké online platformy získavajú od používateľov v rámci modelov „súhlas alebo platba“ týkajúcich sa behaviorálnej reklamy, považovať za informovaný, konkrétny a jednoznačný.

Návrhy účastníkov konania

9 Meta navrhuje, aby Všeobecný súd:

– zrušil napadnuté stanovisko v celom rozsahu, alebo subsidiárne v príslušných častiach,

– na základe mimozmluvnej zodpovednosti Európskej únie:

– nariadil EDPB, aby prijal všetky potrebné opatrenia na ukončenie porušenia, ku ktorému došlo v dôsledku prijatia napadnutého stanoviska, vrátane stiahnutia napadnutého stanoviska,

– uložil EDPB povinnosť uhradiť jej náhradu ujmy, ktorá jej vznikla v dôsledku napadnutého stanoviska,

– uložil účastníkom konania povinnosť, aby do troch mesiacov odo dňa vyhlásenia rozhodnutia Všeobecného súdu informovali Všeobecný súd o výške náhrady škody dosiahnutej dohodou,

– nariadil, aby v prípade, že k dohode nedôjde, účastníci konania v rovnakej lehote predložili Všeobecnému súdu svoje stanoviská podporené číselnými údajmi,

– určil, že v napadnutom stanovisku sa ukladá povinnosť poskytnúť ďalšiu bezplatnú alternatívu bezdôvodne,

– uložil akúkoľvek inú formu náhrady škody v súlade so všeobecnými zásadami mimozmluvnej zodpovednosti, ktoré sú spoločné pre právne poriadky členských štátov, vrátane obnovenia predošlého stavu a deklaratórneho rozhodnutia, ktorú Všeobecný súd bude považovať za vhodnú,

– uložil EDPB povinnosť nahradiť trovy konania.

10 Vo svojej námietke neprípustnosti vznesenej na základe článku 130 ods. 1 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu EDPB navrhuje, aby Všeobecný súd:

– zamietol žalobu o neplatnosť ako neprípustnú,

– zamietol žalobu vo veci určenia mimozmluvnej zodpovednosti ako neprípustnú,

– uložil spoločnosti Meta povinnosť nahradiť trovy konania.

11 Meta vo svojich pripomienkach k námietke neprípustnosti navrhuje, aby Všeobecný súd:

– zamietol námietku neprípustnosti,

– rozhodol, že o trovách konania sa rozhodne neskôr.

Právny stav

12 Podľa článku 130 ods. 1 a 7 Rokovacieho poriadku, ak o to žalovaný požiada, môže Všeobecný súd uznesením rozhodnúť o neprípustnosti pred prejednaním veci samej. Okrem toho podľa článku 126 toho istého rokovacieho poriadku, ak je žaloba zjavne bez právneho základu, Všeobecný súd môže kedykoľvek rozhodnúť odôvodneným uznesením bez ďalšieho konania.

13 V prejednávanej veci Všeobecný súd, ktorý sa domnieva, že vec bola dostatočne objasnená na základe dokumentov zo spisu, rozhodol bez ďalšieho konania.

O návrhu na zrušenie

14 EDPB tvrdí, že žaloby o neplatnosť sú neprípustné, keďže po prvé napadnuté stanovisko nie je napadnuteľným aktom, a po druhé Meta nie je napadnutým stanoviskom priamo ani individuálne dotknutá.

15 Pokiaľ ide o prvý dôvod neprípustnosti, EDPB tvrdí, že napadnuté stanovisko nemá na situáciu Meta žiaden právny účinok. Vysvetľuje, že stanoviská prijaté na základe článku 64 nariadenia 2016/679 sú odlišné od záväzných rozhodnutí stanovených v článku 65 ods. 1 toho istého nariadenia, keďže nemajú vlastné právne účinky. V tejto súvislosti sa v článku 64 ods. 7 uvedeného nariadenia stanovuje len to, že príslušné dozorné orgány musia takéto stanoviská zohľadniť „v čo najväčšej miere“, a len prípadné následné záväzné rozhodnutie by mohlo spôsobiť, že obsah takéhoto stanoviska bude pre dozorný orgán záväzný.

16 Meta predovšetkým tvrdí, že neprípustnosť žaloby o neplatnosť proti stanovisku EDPB vydanému na základe článku 64 ods. 2 nariadenia 2016/679 by ohrozila autonómiu práva Únie. Na základe takéhoto stanoviska by totiž dotknuté osoby mohli podať žalobu na súdoch v štátoch, ktoré sú zmluvnými stranami Dohody o Európskom hospodárskom priestore (EHP), ale nie sú členmi Únie, v ktorých sa na základe uvedenej dohody nariadenie 2016/679 uplatňuje. Tieto súdy by sa však nemohli obrátiť na Súdny dvor Európskej únie s prejudiciálnou otázkou o platnosti daného stanoviska podľa článku 267 ZFEÚ, čo by mohlo spôsobiť konflikt pri výklade a uplatňovaní práva EÚ. Preto by malo byť možné preskúmať zákonnosť takéhoto stanoviska od začiatku v rámci žaloby o neplatnosť na súde Únie, čím sa umožní jednotné uplatňovanie práva v celom EHP.

17 Meta vo svojich pripomienkach k námietke neprípustnosti ďalej tvrdí, že ak by bola jej žaloba o neplatnosť vyhlásená za neprípustnú, viedlo by to k porušeniu jej práva na účinnú súdnu ochranu zakotveného v článku 47 Charty základných práv Európskej únie. EDPB použil formálne nezáväzný nástroj na zavedenie pravidiel osobitne zameraných na Meta, čím sa snažil vyhnúť priamej kontrole súdov Únie. Práve preto by žaloba o neplatnosť umožnila zabezpečiť rešpektovanie tohto práva.

18 Meta napokon tvrdí, že napriek svojej forme má sporné stanovisko záväzné právne účinky. EDPB má v skutočnosti faktickú možnosť prinútiť vnútroštátne dozorné orgány k tomu, aby dodržiavali stanovisko vydané na základe článku 64 ods. 2 nariadenia 2016/679 prijatím záväzného rozhodnutia v tomto zmysle, ako sa stanovuje v článku 65 ods. 1 písm. c) toho istého nariadenia. Z okolností vyplýva, že EDPB má v úmysle vnútiť svoje názory Data Protection Commission (Úrad na ochranu údajov, Írsko), čo je hlavný orgán, ktorý rieši veci týkajúce sa spoločnosti Meta. Už samotný štýl, akým je napadnuté stanovisko formulované, naznačuje, že priestor na voľnú úvahu dozorných orgánov a priestor na vlastné posúdenie veľkých online platforiem je veľmi obmedzený, až nulový. Situácia v prejednávanej veci by bola odlišná od situácie vo veci, ktorá

viedla k vydaniu uznesenia z 9. júla 2019, VodafoneZiggo Group/Komisia (T-660/18, EU:T:2019:546), na ktoré sa EPDB odvoláva, v ktorej išlo o pripomienky Európskej komisie vydané v rámci európskeho konzultačného postupu stanoveného v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES zo 7. marca 2002 o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (rámcová smernica) (Ú. v. ES L 108, 2002, s. 33; Mim. vyd. 13/029, s. 349), naposledy zmenenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/140/ES z 25. novembra 2009 (Ú. v. EÚ L 337, 2009, s. 37). Napadnuté stanovisko bolo totiž vydané v rámci „mechanizmu konzistentnosti“ stanoveného v nariadení 2016/679, a nie v rámci konzultačného postupu. Meta v podstate dodáva, že napadnuté stanovisko tým, že sa v ňom nezohľadňuje posúdenie Súdneho dvora uvedené v rámci prejudiciálneho konania v rozsudku zo 4. júla 2023, Meta Platforms a i. (Všeobecné podmienky používania sociálnej siete) (C-252/21, EU:C:2023:537), v ktorého bode 150 sa uvádza, že nie je vylúčená zákonnosť modelov „súhlas alebo platba“ z hľadiska nariadenia 2016/679, má napadnuté stanovisko voči nej záväzné právne účinky.

19 Podľa ustálenej judikatúry možno žalobu o neplatnosť uvedenú v článku 263 ZFEÚ podať proti všetkým aktom prijatým inštitúciami, orgánmi, úradmi alebo agentúrami Únie, bez ohľadu na ich povahu alebo formu, ktoré majú vyvolávať také záväzné právne účinky, ktoré môžu ovplyvniť záujmy žalobcu tým, že spôsobia podstatnú zmenu jeho právneho postavenia (pozri v tomto zmysle rozsudky z 11. novembra 1981, IBM/Komisia, 60/81, EU:C:1981:264, bod 9, a z 18. novembra 2010, NDSHT/Komisia, C-322/09 P, EU:C:2010:701, bod 45 a citovanú judikatúru).

20 Pri určovaní toho, či akt vyvoláva záväzné právne účinky, sa treba zamerať na podstatu daného aktu a posúdiť dané účinky podľa objektívnych kritérií, ako je obsah daného aktu, a prípadne zohľadniť kontext, v ktorom bol daný akt prijatý, ako aj právomoci inštitúcie, ktorá je jeho autorom (pozri rozsudok z 20. februára 2018, Belgicko/Komisia, C-16/16 P, EU:C:2018:79, bod 32 a citovanú judikatúru).

21 Pokiaľ ide o obsah napadnutého stanoviska, ako vyplýva zo zhrnutia uvedeného v bodoch 4 až 8, v danom akte sa poskytuje rámec na analýzu modelov „súhlas alebo platba“ na veľkých online platformách z hľadiska pravidiel stanovených v nariadení 2016/679 týkajúcich sa platnosti súhlasu, pričom sa dozorným orgánom pripomínajú aspekty, ktoré musia overiť. EDPB v ňom opakovane uvádza, že analýza sa musí vykonávať individuálne.

22 EDPB sa síce v napadnutom stanovisku zameriava na situáciu, keď veľká online platforma neponúka používateľom neplatenú alternatívu k udeleniu súhlasu so spracúvaním osobných údajov na účely behaviorálnej reklamy, ale len platenú alternatívu, a uvádza, že vo väčšine prípadov hrozí, že táto situácia povedie k neplatnosti takéhoto súhlasu, ak je udelený. EDPB však v napadnutom stanovisku zdôrazňuje, že toto posúdenie závisí od viacerých skutočností, vrátane toho, či je príslušná služba v spoločenskom alebo pracovnom živote používateľov dôležitá, alebo nie, a nákladov na platenú alternatívu. Uvádza aj rôzne možnosti neplatených alternatív.

23 Okrem toho, hoci sa v napadnutom stanovisku, ako uvádza Meta, používajú formulácie ako „mal by“ alebo „nemal by“ alebo „vo väčšine prípadov“, pasáže obsahujúce tieto formulácie sa v kontexte celého dokumentu javia skôr ako výzva na dôkladné zváženie riešení, ktoré by každá významná online platforma mohla ponúknuť používateľom ako alternatívu k udeleniu súhlasu s prijímaním behaviorálnej reklamy, než ako všeobecné odsúdenie modelu „súhlas alebo platba“ pre tieto platformy. Tak napríklad body 180 a 181 napadnutého stanoviska, ktoré sú súčasťou jeho

záverečnej časti a na ktoré Meta upozorňuje, by sa mali vykladať v spojení s nasledujúcim bodom, v ktorom sú uvedené všetky skutočnosti, ktoré sa majú zohľadniť pri určovaní platnosti súhlasu udeleného veľkej online platforme v modeli „súhlas alebo platba“.

24 Obsah napadnutého stanoviska preto neumožňuje považovať ho za stanovisko, ktoré má samo osebe vyvolať záväzné právne účinky.

25 Okrem toho okolnosť, že napadnuté stanovisko bolo prijaté v čase, keď rôzne dozorné orgány skúmali modely „súhlas alebo platba“ veľkých online platforiem, najmä model prijatý spoločnosťou Meta, nemôže sama osebe viesť k záveru, že uvedené stanovisko je záväzné. Na zabezpečenie jednotného uplatňovania nariadenia 2016/679 totiž existujú rôzne nástroje, ako sa uvádza v jeho článku 63, pričom niektoré z nich sú záväzné a iné len konzultačné.

26 V tejto súvislosti bolo napadnuté stanovisko prijaté, ako vyplýva z jeho úvodných ustanovení a bodov 7 až 12, na základe článku 64 ods. 2 nariadenia 2016/679. V tomto ustanovení sa stanovuje:

„Ktorýkoľvek dozorný orgán, predseda [EDPB] alebo Komisia môže požiadať, aby akúkoľvek záležitosť so všeobecným uplatnením alebo s účinkami vo viac ako jednom členskom štáte preskúmal [EDPB] s cieľom získať stanovisko, najmä ak si príslušný dozorný orgán neplní povinnosti týkajúce sa vzájomnej pomoci podľa článku 61 alebo spoločných operácií podľa článku 62.“

27 Napadnuté stanovisko nesúvisí s okolnosťami uvedenými v poslednej vete daného ustanovenia, ale týka sa „všeobecne uplatniteľnej otázky“, a to, ako je uvedené v bode 2 vyššie, toho, za akých okolností a za akých podmienok možno považovať modely „súhlas alebo platba“ veľkých online platforiem za spĺňajúce požiadavku platného súhlasu v zmysle nariadenia 2016/679 (pozri bod 3 napadnutého stanoviska).

28 Na rozdiel od toho, čo tvrdí EDPB, nariadenie 2016/679 neobsahuje ustanovenie, v ktorom by sa od dozorných orgánov vyžadovalo, aby „v čo najväčšej miere zohľadňovali“ stanovisko založené na jeho článku 64 ods. 2 Povinnosť „v čo najväčšej miere zohľadniť“ stanovisko EDPB vyjadrená v odseku 7 uvedeného článku sa uplatňuje na stanoviská vydané na základe odseku 1 uvedeného článku, ktoré sa netýkajú všeobecných otázok, ale určitých typov konkrétnych návrhov rozhodnutí dozorných orgánov, ktoré tieto orgány musia EDPB oznámiť v rámci procesu prijímania daných rozhodnutí. Ak dozorný orgán nemá v úmysle riadiť sa úplne alebo čiastočne stanoviskom, ktoré mu bolo určené na tomto základe, musí to oznámiť predsedovi EDPB, čím sa spustí proces prijímania záväzného rozhodnutia EDPB, ako sa uvádza v odseku 8 toho istého článku. Takýto režim nie je stanovený v súvislosti so stanoviskami EDPB k všeobecným otázkam, vydanými na základe článku 64 ods. 2 nariadenia 2016/679, ako je napadnuté stanovisko. V tomto druhom prípade ide teda o stanoviská, ktoré nemajú žiadnu osobitnú právnu silu.

29 Je pravda, že v článku 65 ods. 1 písm. c) toho istého nariadenia sa stanovuje, že EDPB prijme záväzné rozhodnutie, „ak príslušný dozorný orgán nepožiada [EDPB] o stanovisko v prípadoch uvedených v článku 64 ods. 1 alebo nepostupuje podľa stanoviska [EDPB] vydaného podľa článku 64“, a že „v tomto prípade môže záležitosť oznámiť [EDPB] ktorýkoľvek dotknutý dozorný orgán alebo Komisia“. Okrem toho v prípade stanovísk k všeobecným vecným otázkam, ako je stanovisko v prejednávanej veci, ak sa v rámci postupu vedeného vedúcim dozorným orgánom v súvislosti s konkrétnou cezhraničnou operáciou alebo operáciami spracúvania údajov vedúci dozorný orgán úplne alebo čiastočne odchýli od takéhoto stanoviska EDPB v návrhu

rozhodnutia, ktorý musí vypracovať na základe článku 60 ods. 3 nariadenia 2016/679, môže byť EDPB nútený predmetnú otázku opätovne preskúmať prijatím záväzného rozhodnutia na základe článku 65 ods. 1 písm. a) toho istého nariadenia. V oboch prípadoch však stanovisko prijaté na základe článku 64 ods. 2 nariadenia 2016/679, ako je napadnuté stanovisko, nemá povahu aktu, ktorý je sám osebe záväzný, keďže usmernenia, ktoré obsahuje, sa môžu so zreteľom na právomoci EDPB prípadne až následne premietnuť do pokynov záväzných pre dozorné orgány v následnom záväznom rozhodnutí EDPB. Na tom nič nemení ani skutočnosť, ktorú zdôraznila Meta, že takéto stanovisko je jedným z nástrojov mechanizmu konzistentnosti stanoveného v nariadení 2016/679. V rámci tohto mechanizmu, podobne ako v pravidlách spolupráce medzi dozornými orgánmi, sa totiž stanovuje nezáväzná konzultačná fáza pred prípadným prijatím záväzných rozhodnutí EDPB.

30 Z uvedeného vyplýva, že napadnuté stanovisko nemá záväzné právne účinky pre tretie osoby.

31 Platí to *a fortiori* pre Metu. Aj keď sa totiž nachádza v situácii, na ktorú sa napadnuté stanovisko vzťahuje, vzhľadom na absenciu úplnej analýzy jej prípadu, ktorú, pokiaľ ide o orgány verejnej moci, majú v prvom rade vykonať príslušné dozorné orgány, toto stanovisko pre ňu v žiadnom prípade nemôže mať záväzné právne účinky ani významne zmeniť jej právne postavenie.

32 Podobne, ak sa Meta rozhodne z vlastnej iniciatívy uplatniť analytický rámec uvedený v napadnutom stanovisku a vyvodiť z neho dôsledky, alebo ak írsky orgán na ochranu údajov sám tento analytický rámec uplatní, a v prípade potreby prijme voči spoločnosti Meta nápravné opatrenia podľa článku 58 ods. 2 nariadenia 2016/679, oba subjekty tak urobia bez toho, aby k tomu boli právne zaviazané napadnutým stanoviskom.

33 V tejto súvislosti skutočnosť, ktorú Meta zdôraznila, že írsky orgán na ochranu údajov jej oznámil, že považuje za svoju povinnosť zohľadniť napadnuté stanovisko, pričom sa odvolával na článok 57 ods. 1 písm. g) nariadenia 2016/679, podľa ktorého každý dozorný orgán spolupracuje s ostatnými dozornými orgánmi s cieľom zabezpečiť konzistentné uplatňovanie uvedeného nariadenia, nemôže napadnutému stanovisku priznať záväzný účinok, ktorý samo osebe nemá a ktorý sa mu nepriznáva ani v súvislosti s predmetnou povinnosťou spolupracovať. Povinnosť spolupracovať na účely realizácie harmonizovanej politiky v rámci Únie totiž nemôže dať nezáväzným aktom Únie záväzný charakter, a to ani keď je nutné tieto akty zohľadňovať (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok z 13. februára 2014, Mediaset, C-69/13, EU:C:2014:71, body 27 až 32).

34 Okrem toho, na rozdiel od tvrdenia spoločnosti Meta, možnosť následného záväzného rozhodnutia EDPB určeného príslušným dozorným orgánom, v ktorom by sa preskúmal model „súhlas alebo platba“ prijatý spoločnosťou Meta, pričom by sa v ňom prevzal celý analytický rámec uvedený v napadnutom stanovisku, alebo jeho časť, nestačí na to, aby sa toto stanovisko považovalo za záväzné od počiatku. Nemožno pritom vylúčiť, že predmetné konkrétne preskúmanie povedie v tomto prípade k prehodnoteniu všeobecných usmernení uvedených v napadnutom stanovisku.

35 Aj keby sa navyše, ako tvrdí Meta, v napadnutom stanovisku nezohľadnilo posúdenie modelov „súhlas alebo platba“, ktoré Súdny dvor poskytol v rámci prejudiciálneho konania v rozsudku zo 4. júla 2023, Meta Platforms a i. (Všeobecné podmienky používania sociálnej siete) (C-252/21, EU:C:2023:537), vzhľadom na svoju nezáväznú povahu by sa ním nemohla zmeniť právna situácia spoločnosti Meta.

36 Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti je potrebné dospieť k záveru, že napadnuté stanovisko nepredstavuje akt, ktorý Meta môže napadnúť žalobou.

37 V rozpore s tvrdením spoločnosti Meta tento záver nemá vplyv na jej právo na účinný prostriedok nápravy pred súdom zakotvené v článku 47 Charty základných práv. Keďže napadnuté stanovisko nemá záväzné právne účinky, skutočnosť, že ho Meta nemôže napadnúť žalobou o neplatnosť, nemôže predstavovať porušenie jej práva na účinný prostriedok nápravy pred súdom. Úvahy, ktoré obsahuje, by mohli mať priamy vplyv na Meta len vtedy, ak by boli prevzaté do rozhodnutia dozorného orgánu alebo súdu členského štátu alebo iného zmluvného štátu Dohody o EHP. V takom prípade tieto rozhodnutia môžu byť alebo budú predmetom preskúmania súdom, ktorý spĺňa požiadavky uvedeného článku.

38 Záver, že napadnuté stanovisko nepredstavuje akt, ktorý by Meta mohla napadnúť žalobou, nemôžu spochybniť ani jej tvrdenia, že obsah daného stanoviska by mohli rozdielne posúdiť súdy štátov, ktoré sú zmluvnými stranami Dohody o EHP, ale nie sú členmi Únie, a súdy členských štátov Únie, ktoré sa na rozdiel od prvých uvedených môžu obrátiť na Súdny dvor s prejudiciálnou otázkou týkajúcou sa daného stanoviska, čo by mohlo narušiť jednotu práva Únie.

39 Takáto možnosť je totiž inherentnou súčasťou systému prijatého v Dohode o EHP s cieľom zabezpečiť riadne vykonávanie pravidiel uplatniteľných podľa tejto dohody. Tento systém je založený na dvoch pilieroch, dohľadu a súdnej kontroly, pričom prvý sa uplatňuje na členské štáty Únie a druhý na ostatné štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tejto dohody. Pokiaľ ide o tieto štáty, v článku 108 ods. 2 uvedenej dohody a v článku 34 Dohody medzi štátmi EZVO o zriadení Dozorného orgánu a Súdneho dvora (Ú. v. ES L 344, 1994, s. 1) sa okrem iného stanovuje, že súd z týchto štátov môže požiadať Súd Európskeho združenia voľného obchodu (EZVO) o stanovisko k výkladu týchto pravidiel, a to aj k výkladu nariadenia 2016/679. Ak by mu bola vec v tomto rámci predložená, Súd EZVO by mohol uviesť, do akej miery sa domnieva, že úvahy uvedené v napadnutom stanovisku sú v súlade s uvedeným nariadením. Mohol by prípadne aj uviesť, že tieto úvahy nie sú záväzné. V prípade členských štátov Únie by súd z týchto štátov mohol o posúdenie platnosti napadnutého stanoviska požiadať Súdny dvor. Hoci sa totiž v článku 263 ZFEÚ vylučuje preskúmanie aktov, ktoré nemajú záväzné právne účinky, žalobou o neplatnosť, Súdny dvor môže podľa článku 267 ZFEÚ posúdiť platnosť takýchto aktov, keď rozhoduje v prejudiciálnom konaní (pozri rozsudok z 15. júla 2021, FBF, C-911/19, EU:C:2021:599, bod 54 a citovanú judikatúru).

40 Treba zdôrazniť, že možné rozdielne posúdenie aktu Únie oboma súdmi na konci týchto konaní môže nastať v ktorejkoľvek z mnohých oblastí, ktoré sa v Dohode o EHP upravujú. Ak by sa postupovalo podľa tvrdení spoločnosti Meta, podľa ktorej by sa v záujme predchádzania možnosti rozdielneho posúdenia mala pripustiť žaloba o neplatnosť proti nezáväznému aktu Únie, viedlo by to tak k nerešpektovaniu a veľmi podstatnému narušeniu podmienok prípustnosti žalôb o neplatnosť vymedzených v článku 263 ZFEÚ.

41 Možnosť narušenia jednoty práva Únie, ako ju identifikovala Meta, je preto potenciálnou nevýhodou spojenou so skutočnosťou, že pravidlá Únie sa uplatňujú na základe medzinárodnej dohody mimo územia členských štátov Únie, v inom súdnom systéme. Táto možná nevýhoda, ktorá je pritom v Dohode o EHP, v ktorej článku 111 sa stanovuje mechanizmus urovnávania sporov s prípadným zapojením Súdneho dvora, zohľadnená, nemôže viesť k nerešpektovaniu pravidiel Únie v jej rámci.

42 Zo všetkých uvedených skutočností vyplýva, že námietka neprípustnosti, ktorú vzniesol EDPB, by mala byť uznaná v rozsahu, v akom smeruje proti návrhom na zrušenie, a v dôsledku toho by tieto návrhy mali byť zamietnuté ako neprípustné bez toho, aby bolo potrebné rozhodnúť o ďalšom dôvode neprípustnosti, ktorý EDPB uplatnil.

O návrhoch na určenie zodpovednosti

43 EDPB namieta aj neprípustnosť návrhov na určenie zodpovednosti, a to v podstate z dôvodu, že úzko súvisia s návrhmi na zrušenie, ktoré musia byť vyhlásené za neprípustné.

44 Treba pripomenúť, že súd Únie je oprávnený podľa okolností každého prípadu posúdiť, či riadny výkon spravodlivosti odôvodňuje zamietnutie žaloby vo veci samej bez toho, aby sa predtým rozhodlo o prípustnosti. V prejednávanej veci je v záujme hospodárnosti konania vhodné preskúmať najprv dôvodnosť návrhov spoločnosti Meta na určenie zodpovednosti bez toho, aby sa predtým rozhodlo o ich prípustnosti, keďže sú z dôvodov uvedených ďalej zjavne nedôvodné (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok z 26. februára 2002, Rada/Boehringer, C-23/00 P, EU:C:2002:118, body 51 a 52).

45 Meta tvrdí, že EDPB prijatím napadnutého stanoviska dostatočne závažným spôsobom porušil právne normy, ktoré jej majú priznávať práva. S dostatočnou istotou by tým utrpela bezprostrednú a predvídateľnú škodu. Tvrdí, že používatelia jej aplikácií by si vo veľkom počte zvolili neplatenú alternatívu, ktorú by im na základe napadnutého stanoviska bola povinná ponúknuť, namiesto voľby medzi udelením súhlasu s prijímaním behaviorálnej reklamy a platením za to, aby mohli využívať príslušnú službu bez toho, aby dostávali tento druh reklamy. To by viedlo k výraznému poklesu na jednej strane príjmov z reklamy od inzerentov, ktorí sú ochotní zaplatiť dobrú cenu za umiestnenie behaviorálnej reklamy, ale nižšiu cenu za umiestnenie iných typov reklamy, a na druhej strane príjmov z predplatného bez reklamy od používateľov. Aj keby bolo napadnuté stanovisko len dočasné a v určitom okamihu bolo zrušené, Meta by mohla niektorých inzerentov nadobro stratiť. Okrem toho by existovala priama príčinná súvislosť medzi napadnutým stanoviskom a uvádzanou ujmou, keďže stanovisko by bolo rozhodujúcou príčinou ujmy. EDPB sa totiž usiloval o to, aby sa toto stanovisko vnímalo ako záväzné, a je potrebné zohľadniť hrozbu, že jeho obsah by mohol byť prevzatý do záväzných rozhodnutí prijatých tým istým orgánom alebo súdmi, najmä súdmi štátov EZVO, ktoré sú zmluvnými stranami Dohody o EHP, ktoré by Súdnemu dvoru nemohli položiť prejudiciálne otázky týkajúce sa jeho platnosti. Meta v tejto súvislosti opakuje najmä tvrdenia predložené na podporu toho, že napadnuté stanovisko má záväzné právne účinky (pozri bod 18 vyššie).

46 Pokiaľ ide o mimozmluvnú zodpovednosť Únie a náhradu údajnej ujmy, Meta požaduje prijatie opatrení uvedených v jej návrhoch a zopakovaných v bode 9 druhej zarážke.

47 Podľa ustálenej judikatúry je vznik mimozmluvnej zodpovednosti Únie v zmysle článku 340 druhého odseku ZFEÚ podmienený splnením troch kumulatívnych podmienok, a to protiprávnosti konania pripisovaného inštitúciám, orgánom, úradom alebo agentúram Únie, skutočným vznikom škody a existenciou príčinnej súvislosti medzi týmto konaním a uvádzanou ujmou (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 4. júla 2000, Bergaderm a Goupil/Komisia, C-352/98 P, EU:C:2000:361, body 39 až 42, a z 28. októbra 2021, Vialto Consulting/Komisia, C-650/19 P, EU:C:2021:879, bod 138).

48 Kumulatívna povaha týchto podmienok znamená, že v prípade nesplnenia jednej z nich musí byť žaloba o náhradu škody zamietnutá v celom rozsahu bez toho, aby bolo potrebné skúmať ostatné podmienky (pozri rozsudok z 25. februára 2021, Dalli/Komisia, C-615/19 P, EU:C:2021:133, bod 42 a citovanú judikatúru). Súd Únie okrem toho nie je pri skúmaní splnenia uvedených podmienok povinný dodržať určité poradie (rozsudok Súdneho dvora z 9. septembra 1999, Lucaccioni/Komisia, C-257/98 P, EU:C:1999:402, bod 13).

49 Najprv treba preskúmať podmienku týkajúcu sa skutočnej existencie údajnej škody.

50 V súvislosti s touto podmienkou je dôležité mať na pamäti, že škoda musí byť „skutočná a určitá“. Naopak, čisto hypotetická a neurčitá škoda nezakladá právo na náhradu škody (pozri rozsudok z 26. októbra 2011, Dufour/ECB, T-436/09, EU:T:2011:634, bod 192 a citovanú judikatúru). Požiadavka týkajúca sa existencie určitej škody je však splnená, ak škoda bezprostredne hrozí alebo ak ju možno s dostatočnou istotou predvídať, a to dokonca aj vtedy, ak sa ešte nedá presne vyčísliť (pozri rozsudok z 3. decembra 2015, KN/Parlament, T-343/13, EU:T:2015:926, bod 118 a citovanú judikatúru).

51 Okrem toho je na žalobkyni, aby predložila presvedčivé dôkazy, najmä o existencii údajnej škody (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 16. júla 2009, SELEX Sistemi Integrati/Komisia, C-481/07 P, neuverejnený, EU:C:2009:461, bod 36 a citovanú judikatúru, a z 8. novembra 2011, Idromacchine a i./Komisia, T-88/09, EU:T:2011:641, bod 25 a citovanú judikatúru).

52 V prejednávanej veci údajná ujma, ktorú uvádza spoločnosť, spočíva v znížení príjmov z reklamy a predplatného, ktoré podľa nej vyplynú z „požiadavky“, údajne uvedenej v napadnutom stanovisku, ponúknuť používateľom neplatenú alternatívu popri možnosti voľby medzi súhlasom s prijímaním behaviorálnej reklamy na jednej strane a na strane druhej platbou, aby mohli využívať príslušnú službu bez toho, aby dostávali tento druh reklamy. Meta tvrdí, že írsky orgán na ochranu údajov „sa bude cítiť povinný“ zaviesť takúto alternatívu „v tej či onej forme“ alebo to bude musieť urobiť na základe záväzného rozhodnutia EDPB prijatého na základe článku 65 ods. 1 písm. c) nariadenia 2016/679.

53 Treba konštatovať, že táto ujma vychádza na jednej strane z nesprávneho pochopenia napadnutého stanoviska, ktoré, ako sa konštatuje najmä v bodoch 21 a 30 vyššie, má v podstate len poskytnúť rámec pre analýzu modelov „súhlas alebo platba“ veľkých online platforiem z hľadiska pravidiel stanovených v nariadení 2016/679 týkajúcich sa platnosti súhlasu a samo osebe nemá mať záväzné právne účinky. Na druhej strane sa zakladá na budúcich a neistých udalostiach, pričom to, že sa írsky orgán na ochranu údajov rozhodne uplatniť tento analytický rámec z vlastnej iniciatívy alebo že EDPB prijme v tejto veci záväzné rozhodnutie, sú len možnosti budúceho vývoja.

54 Podmienka existencie skutočnej a určitej škody preto nie je splnená.

55 Navyše, pokiaľ ide o podmienku týkajúcu sa príčinnej súvislosti, tá sa týka existencie dostatočne priamej príčinnej súvislosti medzi konaním vytýkaným inštitúcii, orgánu, úradu alebo agentúre Únie a škodou, pričom túto súvislosť musí preukázať žalobca, a vytýkané konanie musí byť rozhodujúcou príčinou ujmy (pozri rozsudok z 13. decembra 2018, Európska únia/ASPLA a Armando Álvarez, C-174/17 P a C-222/17 P, EU:C:2018:1015, bod 23 a citovanú judikatúru). Inými slovami, na preukázanie existencie priamej príčinnej súvislosti medzi konaním, ktoré je

Únii vytýkané, a údajnou škodou je potrebné overiť, či predmetný protiprávny akt je priamou príčinou uvádzanej ujmy (rozsudok z 20. januára 2010, Sungro/Rada a Komisia, T-252/07, T-271/07 a T-272/07, EU:T:2010:17, bod 49).

56 V prejednávanej veci však takáto súvislosť medzi napadnutým stanoviskom a údajnou ujmou, ktorú uvádza Meta, zjavne nebola preukázaná. Z analýzy uvedenej v bodoch 20 až 36 vyššie totiž vyplýva, že napadnuté stanovisko nemá záväzné právne účinky, inými slovami nie je záväzné. Preto nemôže byť dostatočne priamou príčinou prípadného poklesu príjmov, ktorý Meta údajne očakáva. Takáto ujma by mohla byť priamym dôsledkom jej dobrovoľného konania alebo prípadných rozhodnutí, ktoré jej boli uložené a ktoré ju viedli k tomu, aby okrem možnosti výberu medzi udelením súhlasu používateľov s tým, aby dostávali behaviorálnu reklamu na jednej strane a zaplatením za možnosť využívať príslušnú službu bez toho, aby dostávali tento druh reklamy na druhej strane, ponúkla používateľom aj neplatenú alternatívu.

57 Všetky návrhy predložené na základe mimozmluvnej zodpovednosti Únie sa preto musia zamietnuť ako zjavne bez právneho základu bez toho, aby bolo potrebné preskúmať podmienku týkajúcu sa protiprávnosti konania, ktoré sa EDPD vytýka.

58 Žalobu teda treba zamietnuť v celom rozsahu.

59 Za týchto okolností nie je potrebné rozhodnúť o návrhoch na vstup vedľajšieho účastníka do konania, ktoré podali Rada Európskej únie, Európsky parlament a americká spoločnosť Chamber of Progress.

O trovách

60 Podľa článku 134 ods. 1 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Meta nemala vo veci úspech, je opodstatnené uložiť jej povinnosť nahradiť trovy konania v súlade s návrhmi EDPB.

61 Okrem toho na základe článku 144 ods. 10 rokovacieho poriadku v prípade, ak sa tak ako v prejednávanej veci hlavné konanie skončí predtým, ako sa rozhodne o návrhu na vstup vedľajšieho účastníka do konania, tento navrhovateľ a hlavní účastníci konania znášajú vlastné trovy konania spojené s návrhom na vstup vedľajšieho účastníka do konania. Keďže Meta ani EDPB neboli o návrhoch na vstup vedľajšieho účastníka do konania informovaní, a preto im v tomto smere nevznikli žiadne trovy konania, Rada, Parlament a Chamber of Progress znášajú svoje vlastné trovy konania spojené s návrhom na vstup vedľajšieho účastníka do konania.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (desiata komora)

rozhodol takto:

1. **Žaloba sa čiastočne zamieta ako neprípustná a čiastočne ako zjavne právne nedôvodná.**

2. **O návrhoch na vstup Rady Európskej únie, Európskeho parlamentu a Chamber of Progress ako vedľajších účastníkov do konania nie je potrebné rozhodnúť.**

3. Meta Platforms Ireland Ltd znáša svoje vlastné trovy konania a trovy konania, ktoré vznikli Európskemu výboru pre ochranu údajov.

4. Rada, Parlament a Chamber of Progress znášajú svoje vlastné trovy konania spojené s návrhom na vstup vedľajšieho účastníka do konania.

V Luxemburgu 29. apríla 2025

Tajomník
V. Di Bucci

Predsedníčka
O. Porchia

[i] Znenie bodov 9 a 23 tohto textu bolo po jeho sprístupnení na internete predmetom zmeny lingvistického charakteru.